

SPIS TREŚCI

Wstęp – <i>Jacek Gawrychowski</i>	XVII
CZEŚĆ OGÓLNA	1
1. Historia chirurgii guzów śródpiersia – <i>Jacek Gawrychowski</i>	3
2. Anatomia śródpiersia i jego podział – <i>Konstanty Ślusarczyk, Maria Wiktoria Legierska, Małgorzata Szynawa</i>	9
2.1. Podział śródpiersia	9
2.2. Twory śródpiersia	10
2.2.1. Odpływ chłonki ze śródpiersia	10
2.2.2. Topografia narządów śródpiersia	11
3. Diagnostyka radiologiczna guzów śródpiersia – <i>Ewa Kluczevska, Jan Głowacki, Andrea d'Amico, Rafał Kachel</i>	15
3.1. Wole zamostkowe	20
3.2. Chłoniaki	20
3.3. Grasicza	20
3.4. Naczyniak limfatyczny	22
3.5. Powiększenie węzłów chłonnych	23
3.6. Guzy neurogenne	23
3.7. Ropień śródpiersia	24
3.8. Patologia naczyniowa śródpiersia	25
3.8.1. Angiografia tomografii komputerowej (angio-TK)	25
3.8.2. Wybrane patologie naczyniowe śródpiersia	26
3.9. Medycyna nuklearna w diagnostyce guzów śródpiersia	26
4. Diagnostyka patomorfologiczna guzów śródpiersia – <i>Andrzej Gabriel, Bogna Drozdowska</i>	31
4.1. Nowotwory nabłonkowe grasicy	31
4.1.1. Pierwotne nabłonkowe nowotwory grasicy (<i>epithelial thymic tumors</i>)	31
4.1.2. Klasyfikacje nowotworów nabłonkowych grasicy	31
4.1.3. Obraz makroskopowy grasiczaków	33
4.1.4. Obraz mikroskopowy grasiczaków	33
4.1.5. Neuroendokryne nowotwory śródpiersia (<i>neuroendocrine mediastinal tumors</i>)	36
4.2. Nowotwory germinalne śródpiersia (<i>mediastinal germ cell tumors</i>)	38
4.2.1. Nasieniak śródpiersia/rozdrczak (<i>mediastinal seminoma/germinoma</i>)	38
4.2.2. Rak zarodkowy (<i>embryonal carcinoma</i>)	39
4.2.3. Guz zatoki endodermalnej (<i>yolk sac tumor</i>)	39
4.2.4. Kosmówczak (<i>choriocarcinoma</i>)	39
4.2.5. Potworniak dojrzały (<i>teratoma mature</i>)	39
4.2.6. Potworniak niedojrzały (<i>teratoma immature</i>)	39
4.3. Guzy mezenchymalne grasicy i śródpiersia (<i>mesenchymal tumors of the thymus and mediastinum</i>)	40
4.3.1. Guzy tłuszczowe (<i>adipocytic tumors</i>)	40
4.3.2. Guzy naczyniowe (<i>vascular tumors</i>)	41

4.3.3.	Guzy mięśniowe (<i>myomatous tumors</i>)	41
4.3.4.	Guzy neurogenne (<i>neurogenic tumors</i>)	42
4.3.5.	Guzy włókniste (<i>fibrous tumors</i>)	44
4.3.6.	Guzy chrzęstne i kostne (<i>osteogenic and cartilage tumors</i>)	44
4.3.7.	Inne rzadkie guzy mezenchymalne śródpiersia (<i>other rare mesenchymal tumors</i>)	44
4.4.	Ektopowe guzy tarczycy i przytarczyc w śródpiersiu (<i>ectopic thyroid and parathyroid mediastinal tumors</i>)	46
4.4.1.	Ektopowe guzy tarczycy (<i>ectopic thyroid tumors</i>)	46
4.4.2.	Ektopowe guzy przytarczyc (<i>ectopic parathyroid tumors</i>)	46
5.	Mutacje genowe a pierwotne nowotwory śródpiersia – Ewa Grzybowska	49
5.1.	Wprowadzenie	49
5.2.	Grasiczaki	49
5.3.	Nowotwory zarodkowe	50
5.4.	Chłoniaki śródpiersia	50
5.5.	Nerwiak zarodkowy	51
5.6.	Guz chromochłonny (<i>phaeochromocytoma</i>) i przyzwojak (<i>paraganglioma</i>)	52
5.7.	Kostniakomięsak	52
5.8.	Inne mięsaki	53
5.9.	Podsumowanie	53
6.	Markery nowotworowe w diagnostyce guzów śródpiersia – Jolanta Dobosz	55
7.	Diagnostyka czynnościowa układu oddechowego u chorych z guzami śródpiersia – Jerzy Kozielski, Mariusz Adamek	61
8.	Specyfika znieczulenia w diagnostyce i leczeniu pierwotnych guzów śródpiersia – Hanna Misiółek	67
8.1.	Następstwa guzów śródpiersia o dużej masie	67
8.2.	Wywiad i badanie kliniczne	68
8.3.	Postępowanie przedoperacyjne	69
8.4.	Postępowanie śródoperacyjne	70
8.5.	Postępowanie pooperacyjne	71
8.6.	<i>Myasthenia gravis</i> – punkt widzenia anestezjologa	71
8.7.	Podsumowanie	73
9.	Dostępy chirurgiczne w diagnostyce i leczeniu guzów śródpiersia – Józef Dzielicki	75
9.1.	Biopsja aspiracyjna cienkoigłowa i biopsja Daniela	75
9.2.	Mediastinoskopia i mediastinotomia	76
9.3.	Torakoskopia	79
9.4.	Dostępy operacyjne	79
9.4.1.	Torakotomia tylna lub tylno-boczna	79
9.4.2.	Sternotomia pośrodkowa	80
9.4.3.	Dostęp szyjny	81
9.4.4.	Widetorakoskopia i VATS	81
10.	Rola radioterapii w leczeniu pierwotnych nowotworów śródpiersia – Aleksander Zajusz	83
10.1.	Wprowadzenie	83
10.2.	Radykalna radioterapia pierwotnych nowotworów śródpiersia	85
10.2.1.	Grasiczaki	85
10.2.2.	Rak grasicy	86
10.2.3.	Chłoniaki	86
10.2.4.	Pierwotne złośliwe guzy zarodkowe śródpiersia	86
10.2.5.	Guzy mezenchymalne	87
10.2.6.	Guzy pochodzenia nerwowego	87
10.2.7.	Radioterapia paliatywna	87

11. Rola leczenia systemowego w leczeniu pierwotnych nowotworów śródpiersia – Elżbieta Nowara	89
11.1. Wprowadzenie	89
11.2. Grasiczaki	89
11.3. Nowotwory zarodkowe	90
11.4. Chłoniaki	91
11.5. Guzy neurogenne	92
11.6. Raki endokrynne	92
11.7. Guzy mezenchymalne	92
11.8. Pierwotne nowotwory serca	92
11.9. Międzybłoniak opłucnej	93
11.10. Przerzuty nowotworów z innych lokalizacji	93
CZEŚĆ SZCZEGÓŁOWA	95
12. Torbiele śródpiersia – Jacek Gawrychowski, Marek Gawdziński	97
12.1. Część ogólna	97
12.2. Torbiele osierdziowo-międzybłonkowe	98
12.3. Torbiele z pierwotnej cewy pokarmowej	99
12.3.1. Torbiele odoskrzelowe	100
12.3.2. Torbiele przełykowe	100
12.3.3. Torbiele rzekome	100
12.4. Torbiele pasożytnicze	100
13. Grasica	103
13.1. Anatomia i fizjologia – Konstanty Ślusarczyk, Maria Wiktoria Legierska, Małgorzata Weclawek	103
13.1.1. Anatomia grasicy	103
13.1.2. Czynność grasicy	105
13.2. Patologia zmian nienowotworowych grasicy – Andrzej Gabriel	106
13.2.1. Torbiele wrodzone grasicy	106
13.2.2. Torbiele osierdziowo-międzybłonkowe (celomiczne)	106
13.2.3. Torbiele oskrzelowe	106
13.2.4. Torbiele przełykowe	106
13.2.5. Torbiele żołądkowo-jelitowe	107
13.2.6. Torbiele przewodu piersiowego	107
13.2.7. Torbiele wielokomorowe nabyte grasicy, zmiany torbielowatopodobne	107
13.3. Grasiczaki – Jacek Gawrychowski, Andrzej Gabriel	108
13.3.1. Epidemiologia i obraz kliniczny chorych z grasiczakami	108
13.3.2. Klasyfikacja grasiczaków i implikacje kliniczne	109
13.3.3. Klasyfikacja WHO grasiczaków	111
13.3.4. Wyniki odległe leczenia grasiczaków	113
13.3.5. Rakowiaki (wysoko zróżnicowane raki neuroendokrynne)	114
13.3.6. Torbiele grasicy o charakterze nienowotworowym	116
13.4. Leczenie operacyjne myasthenia gravis – Damian Czyżewski	117
13.4.1. Rola grasicy w powstawaniu nużliwości mięśniowej	117
13.4.2. Rozpoznanie nużliwości mięśniowej	117
13.4.3. Wskazania do operacyjnego leczenia myasthenia gravis	118
13.4.4. Podsumowanie	123
14. Pierwotne guzy zarodkowe śródpiersia – Jacek Gawrychowski	125
14.1. Rozważania rozwojowe	125
14.2. Podział pierwotnych guzów zarodkowych	125

14.3. Objawy kliniczne	126
14.4. Potworniaki dojrzałe śródpiersia	126
14.5. Potworniaki niedojrzałe śródpiersia	127
14.6. Nasieniaki pierwotne śródpiersia	128
14.7. Nienasieniaki pierwotne śródpiersia	130
15. Guzy neurogenne śródpiersia – Jacek Gawrychowski, Marcin Pieta	133
15.1. Guzy z osłonek nerwowych	134
15.2. Guzy z komórek zwojowych współczulnych	136
15.3. Guzy z komórek zwojowych przywspółczulnych	138
16. Guzy mezenchymalne śródpiersia – Jacek Gawrychowski, Ewa Kluczevska	141
16.1. Guzy z tkanki tłuszczowej	141
16.2. Guzy naczyń krwionośnych	144
16.3. Guzy naczyń limfatycznych	145
16.4. Torbiele przewodu piersiowego	147
16.5. Guzy z tkanki włóknistej	147
16.6. Guzy pochodzenia mięśniowego	148
16.7. Rzadkie guzy mezenchymalne śródpiersia	149
17. Wole zamostkowe i śródpiersiowe oraz przytarczycy śródpiersia – Jacek Gawrychowski, Witold Truchanowski	153
17.1. Wole zamostkowe i śródpiersiowe	153
17.2. Guzy przytarczyc	157
18. Chłoniaki śródpiersia – Stefan Szelc, Elżbieta Nowara, Wiesław Bal	161
18.1. Badania molekularne	162
18.2. Wiek zachorowania	162
18.3. Objawy	162
18.4. Diagnostyka	162
18.4.1. Diagnostyka histopatologiczna	163
18.4.2. Badania laboratoryjne	163
18.4.3. Badanie PET	163
18.5. Czynniki rokownicze	165
18.6. Leczenie	165
18.6.1. Chłoniak Hodgkina	165
18.6.2. Chłoniak rozlany z dużej komórki B (<i>DLBCL – diffuse large B-cell lymphoma</i>)	166
19. Guzy serca – Jerzy Pacholewicz, Jerzy Nożyński	169
19.1. Wprowadzenie	169
19.2. Klasyfikacja histologiczna guzów i zmian guzopodobnych serca	169
19.2.1. Nowotwory i stany nowotworopodobne	169
19.2.2. Nowotwory łagodne serca	172
20. Nisko zróżnicowane nowotwory złośliwe śródpiersia – Jacek Gawrychowski, Bogna Drozdowska ...	177
21. Limfadenopatia śródpiersia – Jerzy Kozielski	181
22. Inne nienowotworowe zmiany śródpiersia – Jerzy Kozielski, Jacek Gawrychowski	185
22.1. Zapalenie śródpiersia	185
22.1.1. Ostre zapalenie śródpiersia	185
22.1.2. Podostre zapalenie śródpiersia	188
22.1.3. Przewlekłe włókniejące zapalenie śródpiersia	188

23. Guzy śródpiersia u dzieci – Halina Bubala, Jadwiga Małdyk	191
23.1. Objawy kliniczne	191
23.2. Rozpoznanie	191
23.3. Leczenie	192
23.4. Torbiele śródpiersia	192
23.5. Guzy zarodkowe śródpiersia	192
23.6. Guzy grasicy	193
23.7. Guzy neurogenne śródpiersia	194
23.7.1. Guzy układu współczulnego śródpiersia	194
23.7.2. Nerwiak zarodkowy współczulny śródpiersia	195
23.8. Chłoniaki śródpiersia u dzieci	196
23.8.1. Chłoniak Hodgkina	196
23.8.2. Nieziarnicze chłoniaki złośliwe	199